

Latvijas Republika
BROCĒNU NOVADA PAŠVALDĪBA

Reģ. Nr. 90000024417, Lielcieceres iela 3, Brocēni, LV 3851
tālrunis 63807300, fakss 63807298, e-pasts: pasts@broceni.lv
Brocēnos

16.04.2019. Nr. 3-5.2/19/441-NJ

**Latvijas pašvaldību savienības
priekšsēdim G.Kaminskim**
lps@lps.lv

Par administratīvi teritoriālā iedalījuma modeli

Brocēnu novada pašvaldība vēlas iebilst pret Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izstrādātajā informatīvajā ziņojumā par administratīvi teritoriālā iedalījuma modeli (turpmāk – informatīvais ziņojums) minēto. Ziņojuma minētais un publiskajā telpā izskanējušais apgalvojums (<https://www.tvnet.lv/6569064/varam-55-gadijumos-pasvaldibas-savas-funkcijas-nodevusas-citam-vietvaram>) par pašvaldības funkciju nodošanu citai vietvarai nebūtu uzskatāms par precīzu, jo, piemēram, ziņojuma 4.pielikumā minēts, ka Saldus novada pašvaldības Izglītības pārvalde nodrošina funkcionālo sadarbību ar Brocēnu novada pašvaldību. Tādejādi varētu tikt pārprasts, ka Saldus novada pašvaldības Izglītības pārvalde pilnībā vai daļēji nodrošina izglītības pārvaldes funkcijas Brocēnu novadā. Faktiski ir noslēgts sadarbības līgums starp divām pašvaldībām par kopīgu olimpiāžu organizēšanu skolēniem, lai palielinātu katras olimpiādes kopējo dalībnieku skaitu un apmācības procesā iesaistīto pedagogu skaitu, kas ļauj gūt plašākus datus par veiksmīgākajām apmācības metodēm, lai skolēni gūtu labākas sekmes. Līdzīga sadarbība ir arī sporta jomā, jo sacensību gars liek bērniem un jauniešiem sasniegt augstākus rezultātus kopumā – neatkarīgi no novada, kuru pārstāv konkrētais sportists. Pieļaujam, ka arī citos novados sadarbības līgumi, ar mērķi gūt labāku rezultātu tiek pasniegti sabiedrībai kā paraugi situācijai, ka vietējā vietvara nav spējīga nodrošināt likumā noteikto pašvaldības funkciju kvalitatīvu izpildi.

Papildus minētajam, vēlamies norādīt uz atsevišķām vispārējām informatīvā ziņojuma nepilnībām:

- 1) 4.lapaspusē, atsaucoties uz OECD pētījumu, uzsvērts, ka “*lielāku izaugsmes potenciālu un labākus rezultātus uzrāda pilsētreģioni*”. Jāmin, ka minētais pētījums veikts tādās pilsētās un to piepilsētās kā Atēnas, Grieķija vai Čikāga, ASV. Uzskatām, ka minēto pilsētu un to piepilsētu situācija krasi atšķiras no, piemēram, Valmieras vai Dobeles un risinājumi mazpilsētas, pasaules mērogā, attīstībai būtu plānojami izmantojot citas metodes nekā pilsētreģioniem ar populāciju, kas pārsniedz kopējo Latvijas iedzīvotāju skaitu. Piedāvājam veikt katra novada uzņēmējdarbības vides attīstības potenciāla un veikspējas izvērtējumu, vienlaicīgi atklājot nozīmīgākos konkurētspējas aspektus reģiona

vai valsts mērogā un pamatojoties uz tiem veidot pieņemumus par potenciālajiem reģionālajiem centriem valstī nākotnē. Veidot jaunu konceptu pamatojoties uz laika periodu, kad daudzi Latvijas reģionālie centri veidojās pamatojoties uz cukura, betona, stikla vai citu (bieži vien no Krievijas importētu resursu) pārstrādes rūpnīcām, kas mūsdienās ir slēgtas un nav skaidras vīzijas par pamesto ēku izmantošanas iespējām šajā gadsimtā un atbilstoši mūsdienu prasībām, nevarētu tikt uzskatīts kā saprātīgs lēmums. Mehāniski palielinot bijušo administratīvo centru robežas, tajos iekļaujot šobrīd ekonomiski attīstītākus novadus, diez vai tiks panākts vēlamais rezultāts.

Minēto apstiprina informatīvā ziņojuma pielikumā esošā informācija par cilvēku migrāciju starp novadiem pēdējo 10 gadu laikā, norādot uz faktiskajiem attīstības centriem, kas varbūt šobrīd vēl nav salīdzinoši lieli izmēros, bet ir izveidojušies dabiski un turpina veiksmīgi augt.

- 2) 26.lapaspusē minēts ierosinājums, ka valsts pārvalde jāorganizē pēc iespējas efektīvi. Piekrītam minētajam apgalvojumam, tādēļ gribētos, ka administratīvi teritoriālās reformas jautājumu virza kopā ar 2017.gadā apstiprināto Valsts pārvaldes reformu plānu 2020 (https://www.mk.gov.lv/sites/default/files/editor/vp_v5.1_4.pdf). Pieņemam, ka samazinoties pašvaldību skaitam, būtiski būtu jāsamazinās ar pašvaldību darba kvalitātes uzraudzību saistīto darbinieku skaits, kas ļautu gūt nepieciešamos 140 000 euro reformas ieviešanas izmaksu segšanai.

- 3) 26.lapaspusē minēts, ka *“iedzīvotāju interesēs būtiski ir teritoriju attīstību plānot kopsakarībās ap reģionālās un nacionālās nozīmes centriem, ap kuriem veidojas augstāka ekonomiskā aktivitāte un pieprasījums pēc pakalpojumiem.”* Informatīvajā ziņojumā nav norādes uz veiktajām aptaujām vai veiktiem zinātniskiem pētījumiem par iedzīvotāju interesēm un vajadzībām, kā arī nav norādīti dati, kas atspēkotu apgalvojumu, ka ap reģionālās nozīmes centriem veidojas augstāka ekonomiskā aktivitāte. Piemēram, Latvijas Zinātņu akadēmijas Ekonomikas institūta 2015.gada pētījumā “Uzņēmējdarbības vides analīze Saldus un Brocēnu novadā” (turpmāk – pētījums) zinātnieku grupa atzīst, ka Saldus novada uzņēmējdarbības videi raksturīgs augstāks saimnieciskās darbības diversifikācijas līmenis salīdzinājumā ar Brocēnu novadu. Tomēr, turpat, arī secināts, ka Saldus novada pagastos ir būtiski augstāks saimnieciskās darbības diversifikācijas līmenis, nekā blakus esošajā Brocēnu novadā. Pētījumā veikta detalizēta vairāku faktoru izpēte, par pamatu ņemot Centrālās statistikas pārvaldes, Uzņēmumu reģistra un citu ticamu avotu datus.

Salīdzinot datus, tika secināts, ka laika periodā no 2009.gada līdz 2015.gadam, Brocēnu novadā kopējais uzņēmumu skaits ir pieaudzis par 15%, kamēr Saldus novadā tikai par 9%. Brocēnu novadā uz 100 iedzīvotājiem ir 46,8% uzņēmumu skaita pieaugums, kamēr Saldus novadā tikai 43%. Pamatojoties uz pētījuma datiem, Brocēnu novada uzņēmumos darba ražīgums 2014.gadā ir bijis 43,3 tūkstoši euro uz katru nodarbināto, kamēr Saldus novadā tikai 42,4 tūkstoši euro uz katru strādājošo. Tādējādi liekot apšaubīt apgalvojumu, ka tikai ap nacionālās nozīmes centriem veidojas augstāka ekonomiskā aktivitāte.

Noslēgumā vēlējāmie vērst uzmanību uz vienu no pētījuma secinājumiem: *“Daudzos gadījumos Valdības un politiķu pieņemtie lēmumi liecina par mehānisku nevis sistemātisku pieeju uzņēmējdarbības vides attīstības un tās konkurētspējas paaugstināšanas jautājumos.”* Arī šobrīd, saistībā ar piedāvāto reģionālo reformas plānu, pieņemam, ka daudzos gadījumos nepieciešamas reformas, tomēr būtu kļūdaini to darīt mehāniski, paļaujoties uz padomju laikā izstrādātajiem teritoriālajiem plāniem un nerēķinoties ar to, ka pēdējo 30 gadu laikā daudzviet vecā infrastruktūra ir sagrauta, bet daudzviet, mainoties tautsaimniecībā nepieciešamo preču un pakalpojumu klāstam, ir dabīgi izveidojušies reģioni, kas arī turpmāk varētu patstāvīgi attīstīties, ja vien valdība mehāniski nemēģinās ietekmēt to turpmāku attīstību.

Domes priekšsēdētāja

*ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKU
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU*

S.Dūklava

S.Kalniņa,
29495581